

[Svend Auken]

man inddrog udlandet på i den danske diskussion, mener jeg, at der er sket skade på Danmarks anseelse og omdømme i udlandet.

Hvad værre er: Med det forløb, denne sag nu har fået, vil det være svært for Danmark i fremtiden at markere selvstændige sikkerhedspolitiske synspunkter på tværs af, hvad man mener i konservative regeringer i toneangivende allierede lande.

Hvis vi ikke engang kan få lov til at meddele besøgende krigsskibe, at vi ikke ønsker atomvåben på dansk område, hvordan tror man så, det vil gå med et dansk ønske – som er kontroversielt – om at bidrage til en atomvåbenfri zone i Norden eller andre virkelig markante skridt, der kunne understrege en dansk sikkerhedspolitik?

Da kampen for en fredelig verden med en reduceret rolle for kernevåben imidlertid stadig er det vigtigste mål for vores sikkerhedspolitik, er Socialdemokratiet rede til at gøre endnu et forsøg på at skabe en bredere enighed omkring dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Hidtil er alle vores forsøg på dette område strandet på udenrigsministerens uforsonlige modstand. Ikke desto mindre er vi parat til i Folketingets Sikkerhedspolitiske Udvalg at gøre et nyt forsøg.

Et godt udgangspunkt kunne være forhandlinger om en ny og ajourført opfølgning af den sikkerhedspolitiske dagsorden fra den 3. maj 1984, som i så høj grad har været retningsgivende for den danske holdning på dette område.

Valget var også i en anden henseende overflødig. Det var ikke muligt for Socialdemokratiet og andre partier under valgkampen at lokke et ord ud af Venstre og De Konservative om, hvad de ville gøre ved vore hjemlige problemer som udlandsgæld, arbejdsløshed, miljø, landbrug, trafik eller for den sags skyld nogen af de store holdningsproblemer. Derfor fik vælgerne ingen ordentlig besked om, hvad der skulle ske på alle de felter, der vedrører deres hverdag, og mange mennesker følte sig med rette svigtet.

Her tror jeg vi finder den vigtigste årsag til fremgangen for det yderste højre i dansk politik. Den er ikke kommet på grund af en øget folkelig tilslutning til yderliggående højreorienterede synspunkter. Den er snarere et udtryk for mange menneskers voksende mistillid til de moderate partier. Jeg mener, at der for denne misere først og fremmest ligger et tungt ansvar

på Venstres og Det Konservative Folkepartis skuldre.

Socialdemokratiet har efter valget uden tøven reageret på Fremskridtspartiets fremgang, idet vi har sagt, at vi vil gøre, hvad vi kan for at forhindre, at Fremskridtspartiet får indflydelse på dansk politik.

Men er det ikke udemokratisk, er der mange der spørger os. Nej, det er ikke udemokratisk. Tværtimod ville det være uærligt, hvis Socialdemokratiet ikke gjorde, hvad der var muligt for at bremse indflydelsen fra det yderste højre, på samme måde som socialdemokrater over hele Europa – i historien og i nutiden – altid har sat deres mandater ind på at bekæmpe de yderliggående højrepartier. Senest har vi set det i Frankrig, hvor det franske socialistparti har gjort kampen mod Le Pen til en af sine vigtigste sager i den franske politik.

Næsten uanset hvilket spørgsmål man tager frem, har vi den modsatte opfattelse af Fremskridtspartiet. Hr. Glistrups racistiske udtalelser har ingen i Fremskridtspartiet taget afstand fra, og jeg har svært ved at se, hvordan andre fremskridtspartileders mere indpakkede fremmedhad skulle være mere forsonende end hr. Glistrups åbenlyse racisme.

Fremskridtspartiets fremgang er af statsministeren blevet kaldt en sejr for det borgerlige Danmark. Jeg kalder det for et smerteligt nederlag for alt det, jeg holder af i Danmark: tolerancen, tålmodheden, den menneskelige behandling af mindretal, stolthed og glæde ved forskellighed, velfærdssamfundet, respekten for andres mening og kultur og solidariteten med de dårligst stillede.

Vores uvilje mod Fremskridtspartiet er ikke en uvilje mod enkeltpersoner, men mod holdninger og politik. Der kan ikke slås nogen bro mellem Socialdemokratiets og Fremskridtspartiets politik. Det er et klart enten-eller.

Når jeg siger det så tydeligt her i dag, er det, fordi det skal stå krystalklart for statsministeren, at der ingen mulighed er for at kredse sig vej frem ved i den ene sag at bruge Socialdemokratiet og i den anden Fremskridtspartiet. En regering, der i vigtigere sager bruger Fremskridtspartiets stemmer, vil møde uforsonlig modstand fra Socialdemokratiet.

Valget gav en moderat fremgang for Socialdemokratiet, men det er indlysende, at kun en virkelig mærkbar styrkelse af vort parti vil være